

Immaterialrättsligt skydd – tips och råd för modedesigners

VARUMÄRKET

- En varumärkesportfölj kan bära på stora ekonomiska värden. Cheap Monday såldes exempelvis till H&M för ca 500 miljoner kronor.
- Bygg upp ett värde i ditt varumärke – att skydda sitt varumärke är viktigt. Investera i ett bra skydd för ditt varumärke redan i ett tidigt skede.
- Frågor att fundera över innan du investerar i varumärket
 - Vad vill vi skydda? Väg in språkliga och marknadsföringsmässiga aspekter.
 - Är det juridiskt möjligt att skydda varumärket i den utformning du tänkt dig?
 - Vilka produktmarknader är aktuella nu?
 - Vilka produktmarknader är aktuella i framtiden?
 - Vilka geografiska marknader är aktuella nu?
 - Vilka geografiska marknader är aktuella i framtiden?

DESIGNEN

- Glöm inte att designen också kan skyddas.
- Det finns skyddsmöjligheter för design som inte kräver någon registrering, vilket innebär att skyddet varken kostar pengar eller tar tid att erhålla. Skyddet uppkommer automatiskt när designen görs allmänt tillgänglig för första gången, dvs. när designen första gången visas eller publiceras eller liknande. Förutsättningarna för att designen ska kunna vara skyddad genom det oregistrerade designskyddet är att den är ny och särpräglad; designen skall skilja sig från det tidigare formförrådet. Ny och särpräglad design skyddas i hela EU utan registrering och gäller i tre år från offentliggörandet.
- Dokumentera formgivningsprocessen och säkra bevisning genom t.ex. daterade bilder, nyhetsregistrering hos Svensk Form eller publicering i tidskrifter.

- Lagg ner krut på det unika och det som tros bli kommersiella framgångar. Unika produkter kan vara värt tiden och kostnaderna att registrera.
- Det finns möjlighet att ansöka om mönsterskydd (dvs. registrera designen) inom ett år från att en design har gjorts allmänt tillgänglig. Det är därför viktigt att hålla reda på datum då designen görs allmänt tillgänglig.
- Designen kan även vara upphovsrättsligt skyddad som brukskonst. Detta skydd uppkommer automatiskt vid skapandet under förutsättning att designen uppvisar tillräcklig originalitet. Även tämligen enkel formgivning kan vara föremål för upphovsrättsligt skydd. Som ett exempel kan nämnas att Fjällrävens blå dunjacka har ansetts vara föremål för upphovsrättsligt skydd.
- Vid osäkerhet om huruvida en design är skyddad genom upphovsrätt eller oregistrerat designskydd kan du vända dig till Svensk Forms Opinionsnämnd för en prövning. Ett utlåtande från Opinionsnämnden utgör ett bra bevis vid eventuella tvister.

FUNKTIONELL DESIGN

- Har du skapat en design som innebär en ny teknisk lösning på ett problem? Då kan det finnas möjligheter att få uppfinningen patenträttsligt skyddad. GORE-TEX är ett exempel på ett klädföretag som har patentskyddat det material kläderna tillverkas i.

AVTAL

- Se till att du har klara och tydliga avtal med leverantörer och agenter eller återförsäljare. Även standardavtal bör gås igenom ordentligt så att du är insatt i vilka förpliktelser du respektive din leverantör/agent/återförsäljare har.
- Avtal av någon omfattning skall vara skriftliga och bör ge uttryck för parternas intentioner och förväntningar.
- Avtalet ska tydligt reglera respektive parts förpliktelser.
- Avtalet ska reglera vad som händer vid ändrade förhållanden samt hur avtalet sägs upp och vad som händer då.